

vine in drugih pridelkov zguže na našo gospodarstvo. Geslo: pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, v prvem odstavku za nas poškodovane kniete ne velja več, ker si sami ne moremo pri najhujšem naporu več pomagati, zato kličemo Boga in državo na pomoč!

*

Davčna oprostitve novih sadovnjakov.

Da bi se podprlo napredovanje sadjarstva kot izredno važne poljedelske panoge, od katere živijo celi naši sadjarski okraji, in da bi se na ta način vplivalo na olajšanje krize, je z zakonom o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, ki je tiskan v 70. številki »Službenih novin« z dne 24. marca 1932, predvideno, da se oproščajo davka zemljišča, ki se zasajajo z novimi sadovnjaki in sicer s slivami, predvsem požeškimi, bistriškimi, plavimi češpljami, čitljivkami itd., ter z jabolki in hruškami, predvsem z jesenskimi, nadalje z orehi, lešniki ter drugim plemenitim sadjem — za šest let, zemljišča pa, na katerih se zasadijo olive, za 20 let.

Da se izvede gornji zakonski predpis, je minister za poljedelstvo s števil. 55.860-2 z dne 10. septembra 1932 predpisal pravilnik, ki določuje, da se pod sadovnjakom razume ono zemljišče, na katerem je po 25. marcu 1932 pravilno zasajeno plemenito sadno drevje. Pod takšnim zemljiščem pa se razume ona površina, ki je v katastru ločena kot posebna parcela in zaznamovana s posebno parcelno številko. Če je sadno drevje zasajeno samo na enem delu takšne parcele, potem mora ta površina imeti najmanj 250 kv. metrov, da se lahko doseže pravica do začasne oprostitve davka in da se to lahko zabeleži, oziroma izvede v zemljiškem katastru.

Nadalje je s tem pravilnikom s čl. 3 določeno, da se pod pravilno zasajenim sadovnjakom razume tudi sadovnjak,

ki je zasajen na položaju in na zemljišču, ki odgovarja dotični vrsti sadja, ter da je zemljišče preorano, kjer se to lahko izvede.

S čl. 4 pravilnika je predvideno, da se kot plemenita sadna drevesa razumejo vse one vrste sliv, jabolk, hrušk, češenj, marelic, breskev, višenj, orehov, lešnikov, smokov ter ostalega plemenitega sadja, ki so priporočene od ministrstva za poljedelstvo in banskih uprav, da se goje po posameznih okrajih in krajih. Ne smatra pa se za sadovnjak ono sadno drevje, ki je posamez ali v vrstah zasajeno po robovih in mejah njiv, steza in potov, po vrtovih, če je zasajeno poleg drugih kultur in po vinogradih.

Interesenti naj prednašajo prijave in prošnje za oprostitve sadovnjakov od davka pristojni katastrski upravi v premerjenih krajih, oziroma pristojni davčni upravi v nepremerjenih krajih. Katastrska in davčna uprava dostavlja te prošnje pristojnemu okrajnemu načelstvu, ki odreja okrajnega poljedelskega referenta, da po uradni dolžnosti odide na lice mesta in ugotovi, ali zadevni sadovnjak odgovarja predpisom pravilnika.

Katere podatke mora vsebovati prošnja in vsa druga pojasnila o tej stvari, so navedena v pravilniku samem. Pravilnik je dostavljen banskim upravam, ki ga bodo z razpisom dostavile okrajnim načelstvom ter bodo okrajni kmetijski referenti zainteresiranim osebam lahko dajali točna pojasnila. Razven tega bo pravilnik natisnjen te dni v »Službenih novinah«.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 17. septembra 1932 so pripeljali šepharji 21 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, iste cene tudi špeh. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70—100 Din, 4 otave po 90—95 Din, 3 slame po 55 do

65 Din. Krompir 1—1.50 Din, čebula 2.50 do 7 Din, zelje 1 do 3 Din, kumare 0.50 do 1 D. Pšenica 1.75 Din, rž 1.50 Din, proso 1.50 Din, ajda 1.50, fižol 2 do 2.50 Din, grah 10 Din. Celi orehi 4—5 Din, luščeni 16 do 18 Din, zelena paprika 2 Din, hren 6 Din, gobe 1—2 Din, grozdje 2.50 do 5 Din, hruške 4—5 Din, jabolka 2.50 do 4 Din, breskve 4—6 Din. Bila sta 2 voza zelenjave iz Varaždina. Mleko 2—3 Din, smetana 10—12 Din, surovo maslo 22 do 26 Din, med 14 do 20 Din, slive 1—2 Din.

Mariborski živinski sejem dne 13. IX. 1932. Prignanih je bilo 10 konjev, 14 bikov, 101 vol, 222 krav in 14 telet, skupaj 361 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 2 do 3.50 Din, poldebili voli od 1.25 do 1.75 Din, plemenski voli od 1 do 1.75 Din, bikji za klanje od 2 do 2.35 Din, klavne krave debele od 1.25 do 2.25 Din, plemenske krave od 1 do 1.75 Din, krave za klobasarje od 1 do 1.25 Din, molzne krave od 1.50 do 1.75 Din, breje krave od 1.50 do 1.75 Din, mlada živina od 2 do 3.50 Din, teleta od 3 do 4 Din. Prodanih je bilo 248 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 16. sept. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 249 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašički 5—6 tednov stari 60—85 Din, 7—9 tednov stari 90—120 Din, 3—4 mesece 150—240 Din, 5 do 7 mesecev 300 do 330 Din, 8—10 mesecev 350—400 Din, eno leto stari 450 do 550 Din. 1 kg žive teže 6 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 8—10 Din. Prodanih je bilo 140 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste od 8 do 10 Din 1 kg, II. vrste od 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 5 Din, telečje meso I. vrste od 10 do 12 Din, II. vrste od 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže od 10 do 14 Din.

To so fantje!

Nedelja 11. septembra je bila fantovski praznik prav posebne vrste. Na izredno lep in

da se ne bi pogreznili v močvirje in v bojazni pred strahovi poginulih živali se okostnjakom niti ne upajo približati.

Stara zgodba.

Pripoveduje se, da so ljudje v starih časih bolj dolgo živeli, kot dandanes. Mogoče je tudi, da niso tako točno in strogo zaznamovali svoje starosti, ker najbrž niso tako natančno vodili krstnih registrov, kakor se to dela dandanes. Vse to lahko ugibljemo, ko tu in tam slišimo o starosti, katero so dočakali ljudje nekdaš. Ta in oni bralec bode morda zmajeval z glavo nad zgodbo, ki jo

Mohamed prekine valovečo reko slavošpevnih besed.

»Povej suro (daljši stih iz mohamedanskega sv. pisma — korana) nevernikov!«

Ta sura ima to prednost, da je kratka.

Na tihem upa, da je mož pred njim ne zna. Pozvani pa začne mrmrati:

»V imenu Boga usmiljenega! Govori: O vi neverniki! Ne molim, kar molite vi, in vi ne molite, kar molim jaz. Vi imate svojo vero in tudi jaz svojo!«

Škipajočih zob se mora Mohamed prikloniti pri imenu Allah. Lopov zna suro, čeravno je najbolj prilična, da bi se mu bil jezik zamotal v njej. Berač molči, Mohamed mora hočeš nočeš ponoviti vprašanje:

»Kaj hočeš?«

»Tvoj brat je lačen.«

»Nimam ničesar!«

»Si vendar bogatin, dovoli, da jem s teboj!«

Ogorčen vzroji Mohamed:

»Kedo se drzne ziniti, da sem bogat?! Allah, kaznoval si me! Živeti moram od miloščine po-

božnih vernikov. Angel nasprotnik raznaša v svet, da sem premožen! Allah me je kaznoval!«

»Deli revščino z menoj!«

»Poberi se izpred mojega praga! Ali ne vidiš, kako globoko udrta so moja lica vsled pomanjkanja? Prisegam ti pri prerokovi bradi, gladen sem, ne posedam ničesar, s čimer bi si utešil glad!«

Zaklinjajoče dvigne svoje koščene roke. Zna vse povedati odkrito ter prepričevalno, da je celo sam uverjen o resničnosti svojih besed. Zelo bi se čudil, ako bi kedo dvomil o istinitosti njegove prisega. Resnično je lačen. Neko malenkost je povžil, ne bo več jedel, razen če bi ga kedo povabil. Da bi za lasten denar obedoval v najbolj imenitnem hotelu v Bombay, mu ne pride niti na misel. Kaj takega bi bila razsipnost!

»Allah te blagoslovi!« godrnja postava pred njegovimi nogami. Pogled, katerega vrže na Mohameda, osramoti svečenikove besede kot laž: »Svetniški mož si, Allah te bo nasitil z menoj vred. Prerok pravi: Miloščina razmnožuje bo-

edinstven način so slovenski katoliški fantje proslavili 70letnico smrti velikega mladino-ljuba in Slovenca škofa A. M. Slomška. Na 200 km dolgi progi iz Jesenic do Maribora in iz St. Ilje na Slomškov grob so se strnili na-ši fantje v eno samo živo verigo. Iz rok v roke je romala štafeta palica, v kateri je bil na pergamentnem papirju napisan po-zdrav in obenem prošnja Slomšku, ki počiva na starem mestnem pokopališču v Mariboru. Pa tudi po številu sodelujočih je bila štafeta nekaj veličastnega. 1500 slovenskih kmetiskih fantov iz vseh krajev Slovenije je nosilo po-zdrave iz obmejnih krajev na Slomškov grob. Velike so bile žrtve, ki so jih doprinesli ti fantje. Na vse zgodaj, nekateri že pred drugo uro zjutraj, so morali od doma, peš, na kole-sih, vozovih, tudi avto so si najeli in ga pla-čali sami, samo da so prišli pravočasno na določeno jim mesto. V bližini Hoč se je zgo-dil slučaj, da je prišel k nekemu tekaču iz St. Petra pri Mariboru nekdo z namenom, da ga prevari in na zviti način spravi z določe-nega mesta. Rekel mu je: »Tvoj poveljnik te kliče, pomakni se moraš naprej, na tvojem mestu pa ostanem jaz.« Energično mu je od-vrnil fant: »Jaz že sam vem, kaj mi je sto-riti in kje je moje mesto. Nikamor ne grem!« Kaj ne, kakšna zavednost! Vsa Slovenija go-vori o tej krasni manifestaciji slovenske na-še kmetijske mladine. Ob tej priliki se je zopet pokazalo, da je naša mladina složna, disciplinirana, enega duha in ene misli, ko gre za naše vzore in ideje. Služabnik božji, Slomšek, se je gotovo z dopadenjem oziral iz nebes na to elito slovenskih fantov, ki se je prišla na tako edinstven način pokloniti njegovemu spo-minu in njegovim velikim idealom. Ponosni smo lahko na to mladino, na njo lahko ra-čunamo vedno in povsod!

Po končani slavnosti na Slomškovem grobu so se zbrali člani fantovskih odsekov na Li-vadi, kjer so se vršile prve športne tekme za podvezno prvenstvo. Za te tekme je uprava »Slovenskega Gospodarja« poklonila krasen srebrni pokal. Tekmovalo je pet fantovskih odsekov in sicer: Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Trojica v Slov. gor. in Sv. Jakob v Slov. gor. Tekmovalo se je v teku na 100 in 1500 m, v skoku v višino in daljavo ter suvanju kro-

gle. Borba za prehodni pokal »Slovenskega Gospodarja« je bila silno napeta. Vsak odsek se je potrudil, da si pribori čim več točk in s tem častno darilo. Izmed tekmujočih odse-kov se je najbolj odrezal fantovski odsek Sv. Tomaža pri Ormožu. Priboril si je za eno leto prehodni pokal. Za njim se vrste odseki: Sv. Peter pri Mariboru, Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Jakob v Slov. gor. in Sv. Trojica v Slov. gor. Pa tudi posa-mezniki so v raznih športnih panogah poka-zali precejšen napredek. V skoku v višino je dosegel prvo mesto Mihael Žižek (Sv. Bene-dikt) 1.40 m, drugi je Meško (Sv. Tomaž) 1.35, tretji Škamlec Rudolf (Sv. Peter) in Žel Mir-ko (Sv. Jakob) 1.30. — Skok v daljavo: Ran-taša (Sv. Jurij) 4.58, drugi Meško (Sv. Tomaž) 4.48, tretji Domanjko (Sv. Jurij) 4.26 m. — Suvanje krogle: Meško (Sv. Tomaž) 8.32, Ži-žek (Sv. Benedikt) 8.04, Škamlec (Sv. Peter) 7.18. — Tek 100 m: Žel Ivan (Sv. Jakob) 14 sek., Gornik (Sv. Peter) 4.06 sek., Kranjc (Sv. Peter) 15 sek. — Tek 1500 m: Škamlec Rud. (Sv. Peter) 5 minut 21 sek., Žižek (Sv. Bene-dikt) 5.21, Verlič (Sv. Peter) 5.24. — Posamez-niki, ki so dosegli v naštetih panogah, dobijo primerna spominska darila. Fantje, le v tem smislu naprej, da bodo drugo leto Vaši us-pehi še boljše. Ali ni boljše, se udeleževati v plemenitem športu, kakor pa ubijati svoje zdravje v zatohlih gostilniških prostorih? Ne pozabite pa tudi, da športa ne smemo gojiti samo radi športa, ampak nam mora služiti kot sredstvo za doseg našega končnega ci-lja. Ne samo zdravo telo, ampak tudi zdrava duša, ki je odsev Večnega!

*

Sv. Ožbalt ob Dravi. Slomškova proslava. Pičlo pred sto leti je v Vuzenici pastirval, nadžupnikoval in dekanoval naš slovenski buditelj in vzgojitelj Anton Slomšek, ki je s svojim svetniškim življenjem in delovanjem v Vuzenici posvetil vso Dravsko dolino, kjer tudi sladko počiva že 70 let v lični kapelici-grobnici v Mariboru blizu samostana šolskih sester, ki z nežno pijeteto negujejo to narod-no svetinjo, svetniški grob, na katerega molit naj bi ne pozabil iti noben Lavantinec, ko pride v škofijsko prestolico, ustanovljeno po žilavem prizadevanju Slomškovem. — Temu

slovenskemu rodoljubu in duševnemu velika-nu, knezoškofu Antonu Martinu Slomšku ve-kovit spomin proslavljat pride semkaj iz Ma-ribora na rožnivenko nedeljo dne 2. vinotoka t. l., mil. g. dr. Maksimilijan Vraber, stolni kanonik in dekan, ki bo imel blage volje slav-nostno pridigo in slovesno sv. mašo ob 10. uri. — Šolski otroci pa že tudi nestrpno ča-kajo, da bodo krepko zapeli Slomšku v čast in sebi v vzgojo svojo nedosežno otroški him-no: »Preljubo veselje, oj, kje si doma?« Zlo-ženo in spevano njim od istega svojega naj-iskrenejšega mladino-ljuba škofa Antona Mar-tina Slomška. Večna mu slava in blažen mu spomin!

Gorja Sv. Kungota. V nedeljo dne 25. sep-tembra, po sv. blagoslovu priredi tukajšnje Katoliško prosvetno društvo v Prosvetnem domu slovesno akademijo v spomin 70letnice smrti nesmrtnega Slomškega z zelo pestrim programom.

Slomškova slavnost pri Sv. Lenartu v Slg. Po večernicah na kvaterno nedeljo nas ob-iščejo Benedičani s svojim izvrstnim peva-kim zborom in priredijo Slomškovo slavnost s koncertom blizu 20 pesmi, moškega, žens-kega in mešanega zbora. Mnog. č. g. dekan Gomilšek pa bo govoril slavnostni govor o našem preljubem škofu Slomšku. Pridite go-tovo vsi! Povabljeni tudi sosedje!

Župnija Sv. Anton v Slov. gor. obhaja Slomškovo nedeljo dne 25. septembra na prav slovesen način. Župljani pristopijo k mizi Gospodovi, društva in tudi društvo starih vo-jakov skupno. Ob pol desetih je slovesna asi-stirana služba božja z nagovorom in skupnim petjem. Popoldne ob štirih v dvorani prosvet-nega društva slovesna akademija.

Slomškova proslava v Sv. Vidu pri Ptuj. Na praznik dne 8. septembra smo slovesno proslavili Slomška. Vsa proslava se je izvr-šila v znamenju mladeniške Marijine družbe. Ob desetih je množica fantov, domačih in iz okolice, napolnila cerkev. Pridigal je g. dr. Ahčin, ki je pokazal fantom Slomška kot vzor njihovi mladosti v pridnosti in vzornem življenju ter katoliški odločnosti. Nato je mil. g. prošt ptujski dr. Žagar imel veliko pontifikalno sv. mašo, pri kateri je asistiral 12 č. gg. duhovnikov. Po sv. maši se je vr-šilo zborovanje v Slomškovem domu. Govo-

gastvo in podeli mir srcu. Požrešna roka ne mo-re obdržati izobilja. Allah te blagoslovi!»

Ritanski se umakne berač iz verande in iz-gine v dirindaju na cesti. Mohamed se smehlja zadovoljno, da je srečno odbil prosjaški napad. Vesel je. Sicer mu ni znano, kedaj bi naj bil iz-rekel prerok zgorajne besede, vendar zakaj bi jih ne bil! Niti grožnje, ki je zvenela iz prosja-kovih besed, ni opazil.

Vedno bolj ga privija glad. Pušenje je dobro sredstvo, ki želodec omami in ga zaziblje, da po-zabi na praznino. Še ni čas zanj. Še le tedaj, ko mine najhujša dnevna vročina, se napolni ka-yarna.

Slednjit se le bliža njegova ura. Solnce se nagne, od zapadnega morja zapiha močan veter preko otoka, na katerem stoji veliko pristaniško mesto Bombay.

Počasi in samozavestno, kakor pristojna sve-čeniku, stopi na ulico, ne da bi si ne bil čisto na jasnem, da mu ne grozi nič reprijetnega.

Avtomobili švigajo na vse strani mimo nje-ga. Njegovega vstopa v kavarno ne opazi nikdo.

Vsi čepijo na tleh in srkajo iz majhnih skodelic izborna pijačo. Drugi obadujejo, ker je v Bom-bayu krog četrte ure popoldne obično kosilo.

Mohamed se pomika od skupine do skupi-ne, pri vsaki se pomudi na kratko, da vošči do-ber tek.

Njegova namigavanja postajajo vedno drznejša: »Vsak delavec je vreden svojega plačila!« Ali: »Verniki naj prehranijo Allahovega služab-nika in ga naj vzdržujejo!«

Vsak mu pokima v zahvalo.

Med tem ko roma Mohamed po kavarni, se prikažejo pri vratih tri novi gosti.

»Zahvaljen Allah, Sahib, on je tukaj!«

»Dobro, le noter!«

Kot Sahib nagovorjeni pozdravi kratko in gre naprej. Oba druga, očito mohamedanca, ka-kor vsi obiskovalci te kavarne, stopita v obsežni, precej hladni prostor in se spustita bolj ob strani proč od drugih na tla. Služabnik prihi. Naročita obed.

Mohamed se približa kavarnarju in vpraša:

»Kedo pa sta ona le dva?« (Dalje sledi.)

Je doživel okoli l. 1600 kardinal D'Armagnac, ki je nekoč opazil pred svojo hišo 80letnega starčka, ki je bridko jokal. Ko ga je kardi-nal vprašal, zakaj se tako joka, je starček povedal, da ga je oče natepel. Kardinal se ni malo začudil, da ima ta starček še oče-ta in ga je torej želel poznati. Ko privedejo pred kardinala 113 let starega človeka, ki je svojega 80letnega sina natepel, ker je razžalil svojega deda s tem, da ga ni pozdravil. Ded 80letnega starčka je menda tedaj preživel svoje 143. leto.

Inscrirajte!